

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 4. In quo consistit prudentia necessaria Confessoribus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

bisogno de tagli e delle bevande amare : ò per fine , non gli volesse scoprire il suo grave pericolo , per dare scoto a suoi affari , col titolo di non conturbarlo. La vera carità Cristiana cerca tutti i mezzi soavi e forti , dolci & amari , con i quali posse ajutare i peccatori ad uscire dal miserabile stato del peccato. E come che la carità , secondo l'Apostolo , è paziente e benigna , ella inclina i Confessori ad una gran pazienza e benignità verso i penitenti.

Quest. 3. In quo consistunt boni mores Confessoris ?

Can. *Qui vult.*
De Pœnit.
dist. 6.

Resp. Per honos mores intelligitur vitæ sanctitas , ut enim inquit sanctus Augustinus relatus in Canone : *Sacerdos itaque cui omnis offertur peccator , ante quem statuitur omnis languor , in nullo eorum sit judicandus , quæ in alio judicare est promptus : Quod saltem intelligi debet de peccatis mortalibus.*

Joan. cap. 8.

Debet etiam Sacerdos vitam ducere adeo exemplarem , ut possit cum Christo Domino inimicis & adversantibus dicere , *Quis ex vobis arguet me de peccato ?*

Quest. 4. In quo consistit prudentia necessaria Confessoribus ?

Resp. Sanctus Franciscus Salesius , in suis ad Confessarios admonitionibus capite primo ait , Confessarium habere debere prudentiam Medici , quoniam peccata animæ morbi sunt , & spiritualia vulnera ; quare debet attentè perpendere pœnitentis dispositionem , ut eum possit curare.

Hæc autem prudentia in cognoscenda pœnitentis dispositione , & adhibendis remediis congruis , ut eum à peccato liberet , & ad eum perfectionis gradum perducatur , cujus ipse pœnitens est capax , in tribus præcipuè posita est.

S. Carol. Instruct. Confess.

Deve essere il Confessore

Prima in modo quo inducit pœnitentem , ut sincerè conscientiam suam aperiat , ideoque , ut ait sanctus Carolus in Instructionibus Confessariis datis : agere debet prudenter & interro-

gare diligenter pœnitentem, præsertim de his peccatis, quæ ordinaria sunt personis illius sortis & conditionis, & secundum hanc prudentiam cautè debet imprimis agere, quoties interrogat de peccatis carnis, de quibus nihil aliud scire debet, quàm peccati species, & circumstantias notabiliter aggravantes.

prudente, uzando particular diligentia in domandare di quei peccati, ne i quali gli huomini dello stato, nel quale è il pe-

nitente, sogliono per lo piu incorrere: e nelli peccati carnali, insieme con la prudenza, deve uzare molta cautela, in non cercar altro, quando haverà inteso la specie del peccato e le circostanze grandemente aggravanti.

Sanctus Franciscus Salesius in suis admonitionibus ad Confessores, capite primo egregiè prorsus explicat, qua ratione sit interrogandus pœnitens de peccatis carnalibus: *Si videas*, inquit, *pœnitentem* difficultate quadam laborare in detegendis turpibus his peccatis: Primùm leviora quæres, verbi gratia, si voluptatem perceperit aliquam in audiendis aliquibus, de iis rebus loquentibus; si turpes aliquas rerum habuerit cogitationes, & ita paulatim ab uno gradu ad alium procedendo, nimirum ab auditu ad cogitationes, à cogitationibus ad desideria, & à desiderijs ad actiones: & qua proportionem se detexerit, eum excitabit, ut ulterius pergat, his aut similibus verbis. Itanè verò pudent te bene confiteri? Crede mihi, non leve tibi beneficium à Deo conferri, agnosco pulsantem ad cor tuum Spiritum-sanctum, teque excitantem, ut bonam facias Confessionem? Macte animo, fili, audacter confitere peccata tua, ne sis anxius aut sollicitus, brevi non medium suscipies bonâ Confessione voluptatem; neque enim velles, pro rebus omnibus conscientiam tuam ab hoc onere non liberasse, magnam in hora mortis ex hac humili Confessione percipies consolationem, Deus bene-

dicat, juvetque cor tuum tam bene dispositum ad se ipsum accusandum: & ita suaviter urgebit pœnitentem, ut perfectam faciat Confessionem.

Hæc prudentia secundò consistit in discernendo, an pœnitentes verum peccatorum suorum dolorem habeant, differendo absolutionem iis qui nullum dant veri sincerique doloris supernaturalis signum. Ut enim ait sanctus Franciscus Salesius in suis Synodalibus constitutionibus: Cùm rectus clavium usus, Pœnitentiæ disciplinam conseruet, peccatorem à servitute eripiat, & ædificet Ecclesiam, quæ fidelis est clavium Cœli depositaria; nihil magis enervat Ecclesiasticam disciplinam, fovetque blandiùs peccatores in iniquitatibus suis, quàm abusus hujusmodi clavium, cùm Sacerdotes fervorem potiùs, quàm judicium more, sceleratâ prorsùs indulgentiâ, & imprudentiâ pœnitentes priùs absolvunt, quàm explorarint an absolutionis sint capaces.

S. Cypr. Ser-
mone. De
Lapsis.

De his adulatoribus, & imprudentibus loquens Divus Cyprianus, ait, eos in Ecclesiam inducere suavem & quandam crudelitatem, sub misericordiæ & pietatis nomine: & illa absolutio est, quæ ab eodem sancto Patre dicitur: *Irrita & falsa pax, periculosa danti-
bus, & accipientibus nihil profutura: ope-
riuntur morientium vulnera, & plaga lethalis contegitur.*

In sequentibus examinabimus, quibus casibus differenda aut neganda sit absolutio. Hæc prudentiâ utatur oportet, pro habenda resolutione multarum difficultatum, quarum decisiones non ita passim obvia reperiuntur. Item pro eligenda meliori ac tutiori sententiâ, quando adversantes sibi invicem opiniones occurrunt. Ait Gaspar Loartus, bonus ille

Jesuita quem jam laudavimus, in suis instructionibus Confessariis datis, capite primo.

Hæc etiam prudentia desideratur in Confessario, ut congrua pœnitentibus det consilia, pœnitentiasque imponat salutare pro gravitate, numero, & duratione peccatorum; quod quidem explicatur in Canone *Omnis utriusque sexus*: in quo Concilium generale Lateranense celebratum sub Innocentio tertio, præscribit omnibus Confessariis, modum quem servare debent, in administrando Pœnitentiæ Sacramento: *Sacerdos autem, inquit, sit discretus & cautus, ut more periti Medici, superinfundat vinum & oleum vulneribus sauciati, diligenter inquirens & peccatoris circumstantias & peccati; quibus prudenter intelligat, quale debeat ei consilium, & cujusmodi remedium adhibere, diversis experimentis utendo ad sanandum agrotum.*

Can. *Omnis*
De Pœnit. &
remiss.

Prudentia Confessoris adhuc multum necessaria est, in evitando ea quæ suæ famæ nocere possunt, aut minuere confidentiam, quam pœnitentes Confessoribus habent, vel etiam eos exponere in periculo peccandi.

Possidius Episcopus, in vita sancti Augustini, capite vigesimo-septimo ait: *Fœminarum Monasteria, non nisi urgentibus necessitatibus, visitabat. Servandum quoque in vita & moribus hominis Dei referebat, quod in institutis sanctæ memoria Ambrosii compererat; ut uxorem cuiquam nunquam posceret, neque militare volentem ad hoc commendaret, neque in sua Patria petitus, iret ad convivium; de singulis præstans causas: scilicet, nedum inter se conjugati casu jurgarent, ei maledicerent per quem conjuncti essent; & ne militia commendatus, suam culpam, malè agens, suffragatori tribueret; & ne per frequentiam*

*in Patria convivii constitutus, temperantia
amitteretur modus.*

S. Hieron. in
Epist. ad Ne-
potian,

Ideoque necesse est, ut Confessores singu-
lari prudentiâ vitent se negotiis secularibus
suorum pœnitentium implicare, & advertant
ad id quod dicit sanctus Hieronymus: *Facile
contemnitur Clericus, qui sæpè vocatus ad
prandium, non recusat.*

Tandem prudentia Confessoris debet mani-
festari in modo tractandi cum mulieribus.
*Sermo brevis, ait sanctus Augustinus, & ri-
gidus cum mulieribus habendus est; nec ta-
men quia sanctiores fuerint ideo minus caven-
da: quo enim sanctiores fuerint, eo magis alli-
ciunt, & sub pretextu blandi sermonis immis-
cet se viscus impiissima libidinis. Crede mihi,
Episcopus sum, Episcopo loquor, non mentior,
Cedros Libani, id est contemplationis altissi-
ma homines, & gregum arietes, id est, mag-
nos Prælatos Ecclesia, sub hac specie corruisse
reperi, de quorum casu non magis præsume-
bam, quàm Hieronymi & Ambrosii. Tandem
Concilium Toletanum primum anno 450. Ca-
none sexto, ait, puella familiaritatem non ha-
beat cum Confessore.*

*Quest. 5. In quo consistit patientia necessa-
ria Confessoribus?*

S. Carol. In-
struct. Con-
fess.

Siano pron-
ti a udir le
Confessione,
e si guardino
non solamen-
te, di man-
dar in die-
tro, per fug-
gire la fati-
ga, quelli

*Resp. Consistit primò, in modo facili &
blando, quo Confessarii recipere debent pœ-
nitentes, ut ait sanctus Carolus in Instruktionem
Confessorum: prompti facilesque esse debent
erga pœnitentes, qui confiteri volunt, ac ca-
vere debent, ne eos repellant, aut laborem fu-
gere videantur, & occasionem dent pœnitenti-
bus, suis vel dictis, vel factis, suspicandi, se
non libenter eos audire: sed contra eniti de-
bent, ut pœnitentes intelligant se sensibilem
consolationem, & singularem animi volupta-*